

Het vo en mbo met elkaar in gesprek!

slo

Congres Nederlands
2 februari 2012
Els Leenders

SLO en leerplannen

Het referentiekader taal en rekenen

slo

Wat gaan we doen?

- Bent u al in gesprek?
  - vmbo/mbo docent
  - met welke vraag zit u hier?
- Resultaten van SLO-projecten
- Schrijven van 1F naar 2F

slo

Producten vmbo/mbo van 2009 tot nu

De Taalbrug: opdrachten op niveau

- Lezen
- Schrijven
- Spreken en Gesprekken

slo

Lezen onder de Loep

Leerlijn Schrijven

- Van 1F naar 2F
- *Tussendoelen*

Doorlopende leerlijnen taal en rekenen

Actueel

Referentiekader

Referentieniveaus taal

Referentieniveaus rekenen

• contact • colofon

In het onderwijs staan rekenen en taal voortaan centraal. Dat is de ambitie waar de overheid samen met scholen voor staat. Onze kinderen verdienen een goede toekomst. Daarom moet de kennis in de vakken taal en rekenen op een hoger niveau worden gebracht. Om deze slag te kunnen maken, wordt het gewenste niveau van leerlingen in elke fase van hun opleiding in referentieniveaus vastgelegd. Bovendien zorgt dit ervoor dat leerlingen soepel van de ene naar de andere onderwijsvorm kunnen overstappen. Op deze website vindt u informatie over de referentieniveaus en de uitwerking daarvan.

Nieuws

Brief invoering referentieniveaus aan alle po-scholen

Minister Rouvoet heeft recent een brief naar alle scholen voor basisonderwijs en speciaal basisonderwijs gestuurd om hen te informeren over de invoering van de referentieniveaus taal en rekenen. [Lees meer](#)

Rekendoelen primair onderwijs

Dit is een website waarop u een uitwerking van 1F (fundamenteel niveau) vindt in voor het basisonderwijs herkenbare leerlijnen en doelen. [Lees meer](#)

Brief invoering referentieniveaus aan alle vo-scholen

Staatssecretaris van Bijsterveldt heeft op recent een brief naar alle scholen in het vo gestuurd om hen te informeren over de invoering van de referentieniveaus taal en rekenen. [Lees meer](#)

Agenda

- * 08-09-2010 Dag van de Alfabetisering →
- * 08-09-2010 Opbrengstgericht werken (Rotterdam) →
- * 14-09-2010 Over taal en rekenen gesproken (Groningen) →
- * 16-09-2010 Over taal en rekenen gesproken (Amsterdam) →
- * 22-09-2010 Conferentie REKEN op CPSI →
- * 22-09-2010 Opbrengstgericht werken (Utrecht) →
- * 23-09-2010 Over taal en rekenen gesproken (Zwolle) →
- * 27-09-2010 Opleiding: Rekencoach in het mbo →
- * 28-09-2010 Over taal en rekenen gesproken (Zwijndrecht) →
- * 28-09-2010 Sleutels voor goed rekenonderwijs (Utrecht) →

taalenrekenen.nl

Google™ Aangepast zoeken

Zoeken

- **Steunpunten taal en rekenen** ↘
- **Veelgestelde vragen** ↘
- **Test uw taalkennis** ↘
- **Test uw rekenkennis** ↘

Deze website is van het ministerie van OCW en mede mogelijk gemaakt door de volgende instellingen: [Lees meer](#)

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Waarover gaat de vraag?

1. Referentie niveaus 1F – 2F (– 3F)
2. Toetsen
- slo** 3. Leermiddelen
4. Examens (centraal (ontwikkeld) en schoolexamens)
5. Taal in andere vakken
6. Taalbeleid
7. Schrijven

1. Niveaus: 2F vmbo = 2F mbo?

Schrijven

slo

Referentie
kader

Nederlands

Andere vakken

beroepstaak

om te leren

correspondentie
formulieren
verslagen
vrij schrijven

Vervolg 1. **Taken voor Schrijven**

slo

Vmbo	MBO
Boekverslag/ CKV- verslag Correspondentie Artikel	Correspondentie (beroepstaak) Mening formuleren
Stageverslag	Stageverslag POP Werkstuk over stage-bedrijf

2. Toetsen

- Methode afhankelijk
- Methode onafhankelijk

slo Wat toets je?
Wie toets je?
Waarom toets je?
Welke beslissing wil je nemen?
Hoe toets je?

PAST DE TOETS BIJ HET ONDERWIJS ???

3. Materialen/leermiddelen

Spoorboekje

slo

Een inventarisatie van leerstof uit actuele taal- en rekenmethodes voor po, vo en mbo volgens de referentieniveaus van de expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen

Is dat voldoende?

Vervolg 3. En de rol van docenten?

slo

Vervolg 3. **Wat wordt van de docenten verwacht?**

slo De docenten die Nederlands geven kennen de referentieniveaus en kunnen ze gebruiken.

- Het referentiespel
- Voorbeeldopdrachten
- Beoordeling van taalvaardigheid

4. Examens

- Steunpunt taal
en rekenen mbo

slo

- Examenblad

5. Taal IN ANDERE VAKKEN

slo

Nederlands

- Presentaties
- Werkstukken
- Leesaanpak voor zakelijke teksten
- Woordenschat
- Taalverzorging

Ander vak

- Aansluiten bij voorkennis
- Taalsteun geven
- Gelegenheid geven voor interactie /communicatie

6. En nu? **Taalbeleid!**

Werken aan

- Begrijpend lezen
- Begrijpend lezen bij Nederlands en bij andere vakken
- Woordenschatontwikkeling
- Taalverzorging
- Taalontwikkeling bij andere vakken
- Docentvaardigheden
- .....

slo

Welke keuze maakt u?

7. Schrijven van 1F naar 2F!

- Vmbo's van ROC's van Amsterdam:

Vmbo: leerjaar 3 en 4

Vm2: laatste 2 leerjaren

- **slo** Docenten leveren producten aan:
takenoverzicht

- SLO analyseert producten

- Ontwikkelingslijn:

Opdrachtenlijn

Checklist

Analyse en feedback

Opdrachtenlijn

- Opbouw van gemakkelijk naar moeilijk

slo

- Complexiteit van schrijftaken zit in
  - Onderwerp en context:
    - meer of minder abstract, complex
    - meer of minder voorkennis, betrokkenheid
    - afstand tot de lezer
  - Mate van hulp

Opdrachtenlijn

Tekstsoorten

correspondentie

artikel

werkstuk

verslag

Per tekstsoort opbouw in drie fases.

Leerlingproduct 1

Ik moet om 8 uur op mijn stage plak zijn. Als ik om 8 uur op stage ben dan moet ik stoelen van tafel zetten en in de kring leggen. En computers aan doen en met de stagebegeleider doornemen wat we gaan doen.

Om kwart over 8 komen de kinderen in de klas ik loop stage bij groep 3a.

De kinderen hand geven.

Ik moet met de kinderen lezen en ik moet paar kinderen begeleiden. Bij voorbeeld bij gym moet ik met de meiden naar de kleedkamer om zich te omkleden. Ik moet vaak rondje lopen in de klas en de kinderen helpen. Na school moet ik de klas vegen en het bord vegen de computers uitzetten en paar werk nakijken

Leerlingproduct 2

Ik heet Ki. wordt over 2maande 18 jaar ik zit in 5A, ons klas loopt stage op de dinsdagen en donderdagen die 2 dagen zijn speciaal voor stage vrij gemaakt.

Ik loop stage bij het M. L. dienstencentrum ouderencentrum bij het oeverpad(HVA) ik reis elke dag met de 19 naar daar toe .. op de dinsdag moet ik stage lopen van 8 tot half 5 en op de donderdag van 11 uur tot half 8.

Rooster ziet er als vervolg uit :

Dinsdag:

Binnen komen tafels en stoelen weghalen voor de oudere die gaan sporten, Brood in de oven doen de keuken vegen en dweilen daarna broodjes in smeren voorde vrijwilligers ,,* maaltijden klaarmaken voor dinsdag en woensdag

Maaltijden daarvoor krijg je een lijst wie het wilt en wat hij of zij wilt je hebt altijd een A menu en een B menu , A menu daar zitten bijv. broccoli, aardappelpuree en in, en in de B menu zit er bijv.; speklapje, andijvie en zulke dingen in.

Welke feedback geeft u?

Interesse in het schrijfproject?

- Schrijfopdrachten ontwikkelen
- Feedback geven op basis van een checklist schrijven van 1F naar 2F
- E.leenders@slo.nl

Dank voor uw aandacht